

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 8Co/266/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3712211798
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Darina Legerská
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3712211798.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dariny Legerskej a členiek senátu Mgr. Ivany Šlesarovej a JUDr. Ivice Čelkovej v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o. so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného Fridrich Paľko, s. r. o. so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanému Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7C/145/2012-59 zo dňa 17. septembra 2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému sa náhrada trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady majetkovej škody vo výške 125 Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 248,94 Eur, žalovanému náhradu trov konania nepriznal a žalobcovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Súd prvého stupňa rozhodol o veci opätovne, po tom, čo bol rozsudok súdu prvého stupňa č. k. 7C/145/2012-17 zo dňa 06.09.2013 na základe odvolania žalobcu odvolacím súdom zrušený uznesením č. k. 8Co/54/2014-44 zo dňa 30.04.2014 a vec bola vrátená súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti žalobcu, jeho právneho zástupcu a žalovaného, ktorí mali doručenie predvolania na pojednávanie riadne a včas vykázané, svoju neúčast' na pojednávaní pritom ospravedlnil len žalovaný. Žalobca a jeho právny zástupca svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili. Na základe skutkového stavu preukázaného z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa aplikoval na vec § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, 2, 4, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom v čase podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (ďalej len zákon č. 514/2003

Z. z.) a dospel k záveru, že žaloba žalobcu o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy nie je dôvodná a túto zamietol. Zo spisu Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 8Er/906/2011 súd prvého stupňa zistil, že dňa 26.07.2011 spísal žalobca v procesnom postavení oprávneného u súdneho exekútora JUDr. E. M., do zápisnice návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému L. M. - L. za účelom vymoženia pohľadávky 2.099,12 Eur s príslušenstvom, na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. sp. zn. SR 00472/11 zo dňa 18.03.2011 (sp. zn. EX 12898/11). Súdny exekútor dňa 13.09.2011 doručil Okresnému súdu Považská Bystrica žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie

exekúcie (sp. zn. 8Er/906/2011). Dňa 04.11.2011 vydal exekučný súd uznesenie č. k. 8Er/906/2011-11, ktorým žiadosť exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol z dôvodu, že súdny exekútor, ktorý podal žiadosť o udelenie poverenia, bol zamestnancom účastníka konania (oprávneného) a táto skutočnosť je okolnosťou, ktorá vylučuje tohto súdneho exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Ex. por. O odvolaní oprávneného rozhodol Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 17CoE/17/2012-20 zo dňa 25.04.2012 tak, že odvolacie odmietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.06.2012. Uznesením č. k. 8Er/906/2011-22 zo dňa 18.06.2012 bolo exekučné konanie zastavené. Súd prvého stupňa konštatoval, že zo záveru znaleckého posudku Ekonomickej univerzity v Bratislave, Znalecký ústav Bratislava č. I/2014 predloženého žalobcom (sp. zn. Spr 680/2014) vyplýva, že znalec určil výšku majetkovej škody, ktorá bola spôsobená nesprávnymi úradnými postupmi a nezákonnými rozhodnutiami okresných súdov Slovenskej republiky v exekučných konaniach vzniknutej spoločnosti POHOTOVOSŤ s.r.o. na základe vykonanej analýzy mzdových nákladov, nákladov na poštovné, telekomunikačné služby, tlač a úpravu informačného systému, pričom na žalobu NZP a NP predstavuje škoda na jednu žalobu 30,76 Eur a na žalobu ZE sumu 31,68 Eur. Nesprávneho úradného postupu sa mal exekučný súd dopustiť tým, že o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia nerozhodol v zákonnej lehote. V zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. zisťoval súd prvého stupňa existenciu podmienok, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu za vznik škody 1/ nesprávny úradný postup pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, 2/ vznik škody a 3/ príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou s tým, že tieto musia byť splnené súčasne. Súd prvého stupňa bol toho názoru, že na predmetné exekučné konanie sa vzťahuje § 44 ods. 2 v spojení s § 41 ods. 2 písm. d/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších predpisov. Ako dôkaz na podporu svojich tvrdení o vzniku prieťahov konaní žalobca navrhol pripojenie exekučného spisu v exekučnej veci žalobcu proti povinnému L. pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinnému vyplývajúceho zo zmluvy o úvere č. 302000645. Exekučný súd rozhodol o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 04.11.2011, t.j. 52 dní po jej doručení. Bolo tým vyvrátené tvrdenie žalobcu, že exekučný súd bol 135 dní nečinný. Podľa názoru súdu prvého stupňa lehota 15 dní uvedená v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku sa vzťahuje len na situáciu, ak súd vydá poverenie pre exekútora, aby vykonal exekúciu. Z textu ustanovenia nevyplýva, žeby procesná lehota 15 dní dopadala aj na prípady, keď súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom a žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Z tohto pohľadu potom nemožno konštatovať žiadne porušenie lehoty na rozhodnutie, keďže súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Za skutočnú škodu podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. sa považuje ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného v podobe trvalého zmenšenia jeho majetku, je objektívne vyjadriteľná v peniazoch a je napravitel'ná poskytnutím majetkového plnenia, predovšetkým peňažného. Ušlý zisk podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. predstavuje ušlý majetkový prospech, prípadne nerozmnoženie majetku poškodeného, ktoré by bolo možné dôvodne očakávať pri pravidelnom behu vecí, nebyť škodovej udalosti. Žalobca vyčíslil škodu na ním tvrdené paušálne určené vecné náklady spojené s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Ide o náklady, ktoré mal žalobca vynaložiť výlučne v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému v sume 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému v sume 40 Eur, a administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde v sume 15 Eur. Žalobca nekonkretizoval, či uvedené náklady predstavujú skutočnú škodu alebo ušlý zisk, nekonkretizoval pracovné výkony, v súvislosti s ktorými malo dôjsť k vzniku škody, aké náklady na udržiavanie a správu informačného systému mu mali vzniknúť v období tvrdeného omeškania súdu ako nesprávneho úradného postupu súdu, aké urgencie (či už elektronické, listové alebo telefonické) boli zo strany žalobcu exekučnému súdu zaslané. Žalobca neuniesol bremeno tvrdenia. Súd mal z vlastnej rozhodovacej činnosti vedomosť, že uvádzané náklady v celkovej výške 125 Eur, prípadne vo výške 175 Eur (po pripočítaní 50 Eur za komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom) uplatnil žalobca aj v iných žalobách o náhradu škody proti žalovanému v skutkovo obdobných veciach podaných na tunajší súd, a teda ich určil ako paušálne náklady. Informačný systém musel žalobca využívať nielen počas obdobia od podania žiadosti o udelenie poverenia do rozhodnutia exekučného súdu, ale aj pred týmto obdobím a po ňom a to nielen na správu a vymáhanie pohľadávok, ktoré boli predmetom exekúcie, ale aj takých pohľadávok, ktoré neboli exekučne vymáhané. Tieto náklady musel mať žalobca aj vtedy, ak by exekučný súd o žiadosti o udelenie poverenia rozhodol

v zákonnej lehote. V exekučnom spise sa pred rozhodnutím o žiadosti o udelenie poverenia nenachádza žiadna žiadosť o informáciu o stave konania zo strany oprávneného, alebo urgencia. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca nepreukázal vznik škody, dokazovanie, resp. vyhodnotenia tvrdení o výške škody, ktorá mu mala vzniknúť, považoval súd prvého stupňa za nehospodárne. Skutočnú výšku škody treba vždy hodnoverne preukázať tak, aby nedochádzalo k ľubovoľnému a subjektívnemu vyčíslovaniu škody. Súd prvého stupňa taktiež poukázal na to, že existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a tvrdenou škodou nemožno konštatovať, pretože mal za to, že žiadna škoda nevznikla. K uplatnenej náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch s poukazom na § 17 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. bol súd prvého stupňa toho názoru, že oneskorené rozhodnutie nezasahuje do práv žalobcu v miere odôvodňujúcej priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch. Žalobca mal preukázať, že samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. V nadväznosti na dôvody žalobcu pre priznanie nemajetkovej ujmy súd prvého stupňa uviedol, že žalobca nijako bližšie nekonkretizoval zánik podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov, neupresnil, v čom a ako oneskorené rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia ovplyvnilo jeho ďalšie podnikateľské postupy. Žalobca nepreukázal, že sa pokúšal oneskorenie pri rozhodovaní exekučného súdu riešiť sťažnosťou predsedovi exekučného súdu, ktorý mohol zjednať nápravu a predísť tak prípadnej ujme, pričom uvedená procesná aktivita žalobcu predstavuje jeden z možných účinných právnych prostriedkov ochrany práv podmienených Ústavným súdom Slovenskej republiky pri rozhodovaní o zbytočných prietahoch a priznávaní náhrady nemajetkovej ujmy. K požiadavke žalobcu na konštatovanie porušenia jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov súd prvého stupňa uviedol, že existenciu zbytočných prietahov v súdnom konaní môže určiť len Ústavný súd Slovenskej republiky s právomocou rozhodovať o porušení ústavných práv fyzických a právnických osôb. V zmysle ustanovení § 5 a § 6 zákona č. 514/2003 Z. z. pre ustálenie vzniku zodpovednosti štátu za škodu bolo podľa súdu prvého stupňa taktiež podstatné, že uznesenie exekučného súdu nebolo do dňa vyhlásenia rozsudku zmenené alebo zrušené príslušným orgánom pre nezákonnosť. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvého stupňa nemal preukázané splnenie všetkých podmienok nevyhnutných pre konštatovanie zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, nerozhodoval o základe veci medzitimným rozsudkom. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods.1 O.s.p. Z dôvodu, že žalovanému žiadne trovy konania nevznikli a v predchádzajúcom odvolacom konaní si úspešný žalobca náhradu trov konania neuplatnil, súd žalovanému náhradu trov v konaní pred súdom prvého stupňa a žalobcovi v odvolacom konaní náhradu trov nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p., keď účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.), súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.), pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa § 101 ods. 2 O.s.p. a vec prejednať v jeho neprítomnosti. Žalobca riadne a včas požiadaval o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil súdu listiny spájané s označenými dôvodmi. Ak tak súd prvého stupňa spravil, odňal tým žalobcovi jeho právo na konanie pred súdom. Sudcu, ktorý vydal napadnutý rozsudok nepovažoval za nestranného. Rozhodovanie veci zákonným sudcom (aj súdom) je základným predpokladom na naplnenie podmienok spravodlivého procesu (IV. ÚS 345/09). Základné právo na prejednanie a rozhodnutie veci nestranným súdom podľa čl. 36 ods. 1 Listiny a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, je v občianskom súdnom konaní zabezpečené vylúčením sudcu z jej ďalšieho prejednávania a rozhodnutia pre jeho zaujatosť (§ 12 - 16 O.s.p., I. ÚS 27/98). Nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu „zákonný sudca“ (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, III. ÚS 16/2000). Neobstojí názor krajského súdu vo veci nestrannosti pre rozpor s rozhodovacou praxou iných krajských súdov, Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Žalobca podal ústavnú sťažnosť pre porušovanie jeho práva na nestranný súd, ktorej výsledkom bude zrušenie rozhodnutia krajského súdu. Za týchto okolností nie je prípustné, aby konanie pokračovalo ústnym pojednávaním, v ktorom vykonával úkony a rozhodoval vylúčený sudca. V konaní bolo možné uskutočniť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad. Za danej procesnej situácie ústne pojednávanie nebolo neodkladným úkonom.

Konečné rozhodnutie vo veci súdom (vylúčeným sudcom) neprichádzalo v čase jeho vydania do úvahy aj preto, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., proti ktorému pripustil odvolanie a toto odvolanie žalobca podáva. V čase podania odvolania o zamietnutí žaloby nebolo právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Správanie súdu prvého stupňa, kedy predbehol vydaním konečného rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodovania o otázke nestrannosti sudcu, zakladá porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu a marí jeho možnosť konať pred súdom. Žalobca taktiež poukázal na to, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie. Tým došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti, k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie. Žalobca ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnuť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Poukázal na to, že v danej veci nebolo možné rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, jeho právo na kontradiktórny súdny proces tým bolo porušené. Súd prvého stupňa vykonal dokazovanie, ktorého rozsah a obsah si určil sám a vykonal dokazovanie listinami, ktorých pôvod nie je z odôvodnenia rozhodnutia poznateľný a nie je zrejmé, či šlo o listiny založené v exekučnom spise. Za dôkaz v danom konaní môžu slúžiť len listiny založené v exekučnom spise, pretože vec sa týka nesprávneho úradného postupu štátneho orgánu. Dôvodil, že pokiaľ žalovaný nereagoval na výzvu súdu prvého stupňa, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobe v zmysle § 114 ods. 3 O.s.p., mal rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Žalobca súdu prvého stupňa vytýkal, že úplne ignoroval všetky jeho tvrdenia o majetkovej škode, ktorá mu vznikla s titulom udržiavania a správy informačného systému a titulom uplatnených výdavkov. V tejto časti považoval žalobca rozhodnutie za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, za prejav svojvôle a arbitrárnosti. Súd prvého stupňa napriek tomu, že skutkový dej a skutkový základ je v tomto konaní jedinečný, svoje negatívne rozhodnutie odôvodnil úplne rovnakými dôvodmi a vetami ako v iných svojich rozhodnutiach, v ktorých vystupuje žalobca a žalovaný, avšak v ktorých bol rozdielny skutkový dej a základ. Nemožno ústavnoprávne akceptovať, že súd vytvára odôvodnenia rozsudkov formulárovým spôsobom. Žalobcovi nebolo z odôvodnenia napadnutého rozsudku zrejmé akou úvahou súd prvého stupňa dospel k tomu, že majetková škoda a nemajetková ujma nevznikla. Žalobca hodlal v konaní prostredníctvom vykonaného pojednávania predložiť dôkazy o výške majetkovej škody, a to aj prostredníctvom znaleckého posudku, ktorého vyhotovenie zabezpečil. Súd prvého stupňa však dokazovanie skrátil len na dôkazy vykonávané ex offo, žalobcu nepoučil podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a neoznámil mu, že hodlá vyhlásiť rozhodnutie vo veci samej tak, aby mal priestor navrhnuť alebo predložiť ďalšie dôkazy. Podľa žalobcu súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil, prečo nekonštatoval, že došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky ako aj jeho práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na rozhodnutie v zákonom stanovenom čase. Napadnuté rozhodnutie považoval žalobca za vnútorne rozporné, nakoľko súd prvého stupňa nekonštatoval zistené porušenie práva a na tejto chybe postavil svoje rozhodnutie o nepriznaní nemajetkovej ujmy navrhovateľovi. S poukazom na uvedenú argumentáciu a vytknuté procesné chyby žalobca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vrátil vec tomuto súdu na opätovné prejednanie.

Žalovaný sa k doručenému odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou, včas v zákonnej lehote na podanie odvolania, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 42 ods.3 O.s.p. aj náležitosti podľa § 205 ods.1 O.s.p. s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal odvolací súd preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania. Dôvodmi odvolania vymedzenými žalobcom a ich rozsahom je odvolací súd viazaný podľa § 212 ods.1 O.s.p.

Odvolací súd prejednal vec podľa § 212 ods. 1 O.s.p. v rozsahu žalobcom podaného odvolania, bez nariadenia ústneho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a vo veci verejne vyhlásil rozsudok podľa § 211 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a napadnutý rozsudok je potrebné podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdiť.

Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, dôkladne sa zaoberal tvrdeniami a dôkazmi účastníkov konania, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami uvedenými v § 132 O.s.p. a zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, keď s poukazom na ním citované ustanovenia zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku žalobu zamietol, žalovanému ako úspešnému účastníkovi konania náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal a žalobcovi ako úspešnému účastníkovi predchádzajúceho odvolacieho konania taktiež podľa citovaného ustanovenia nepriznal náhradu trov odvolacieho konania.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa podrobne a presvedčivo odôvodnil v súlade s požiadavkami § 157 ods. 2 O.s.p. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku a konštatuje správnosť jeho dôvodov, na ktoré v podrobnostiach odkazuje.

Obligatórne (§ 212 ods. 3 O.s.p.) sa odvolací súd zaoberal, či v konaní pred súdom prvého stupňa nedošlo postupom súdu k procesným vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm.

a/ - g/ O.s.p. a tzv. iným vadám konania, ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Odvolacie dôvody posudzoval odvolací súd podľa obsahu tohto opravného prostriedku. Žalobcom namietané vady konania vymedzené v § 221 ods. 1 písm. f/ a g/ O.s.p. sú vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručujú v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článku 46 a nasl. Ústavy Slovenskej republiky a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Preto odvolací súd posudzoval či postupom súdu prvého stupňa nebola účastníkom odňatá možnosť konať pred súdom (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a vo veci rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p.).

V ustanovení § 14 O.s.p. sú upravené podmienky, ktorých splnenie má za následok, že sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci. Predmetný dôvod odvolania sa však výslovne obmedzuje len na rozhodovanie vylúčeného sudcu, nakoľko rozhodovacia činnosť ostatných sudcov tohto okresného súdu nie je v tejto veci daná. Námietka žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa vydal vylúčený sudca, predstavuje odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O.s.p. Jej dôvodnosť posudzuje odvolací súd vždy, bez toho, aby bol pritom viazaný tým, či prípadne otázku zaujatosti sudcu posúdil ešte pred vydaním napadnutého rozhodnutia nadriadený súd (§ 16 O.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že prejednávaná vec bola pridelená na prejednanie a rozhodnutie sudcovi Okresného súdu Považská Bystrica JUDr. Róbertovi Jankovskému. Krajský súd v Trenčíne ako nadriadený súd uznesením č.k. 19NcC/534/2012-14 zo dňa 23.10.2012 rozhodol, že sudca JUDr. Róbert Jankovský nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania tejto veci. Odvolací súd skúmajúc dôvodnosť uplatneného odvolacieho dôvodu zo strany žalobcu dospel k záveru, že na strane zákonného sudcu nie je existencia žiadnej okolnosti, ktorá by ho v zmysle § 14 a nasl. O.s.p. vylučovala z prejednávania a rozhodovania veci vzhľadom na pomer k veci a na pomer k účastníkovi konania. Z obsahu spisu vyplýva, že v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica sp. zn. 8Er/906/2011 nebol JUDr. Róbert Jankovský zákonným sudcom. Odvolací súd v konaní nezistil z hľadiska § 14 ods. 1 O.s.p. žiadne skutočnosti zakladajúce dôvod na vylúčenie tohto sudcu a takýto vzťah nie je možné odvodiť ani z údajov žalobcu. Dôvodom na pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu nemôžu byť ani úvahy žalobcu založené na skutočnosti, že súd prvého stupňa svojim nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) zapríčinil vznik škody na strane žalobcu, lebo táto skutočnosť sama o sebe nevypovedá nič o vzťahu namietaného sudcu k účastníkom a k prejednávanej veci a nemožno z nej odvodiť, že by bola spôsobilá ovplyvniť jeho nestranné rozhodnutie. Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil uplatnenú odvoláciu námietku žalobcu ako nedôvodnú.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorým bola účastníkovi znemožnená realizácia tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. K pojmovým znakom tohto odňatia patrí odňatie možnosti konať pred súdom, k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu a možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Tieto pojmové znaky musia byť splnené súčasne. V súvislosti s týmto odvolacím dôvodom odvolací súd preskúmal splnenie podmienok na postup súdu prvého stupňa v konaní podľa § 114 ods. 1, 2, § 120 ods. 4, § 101 ods. 2 a § 123 O.s.p.

Podľa § 114 ods. 2 O.s.p. v rámci prípravy pojednávania súd doručí návrh na začatie konania (žalobu) odporcovi (žalovanému) spolu s rovnopisom a prílohami návrhu do vlastných rúk a poučí účastníkov podľa § 120 ods. 4. Vyjadrenie odporcu súd bezodkladne odošle navrhovateľovi.

Procesnou povinnosť súdu je pripraviť pojednávanie tak, aby ochrana práv účastníka bola rýchla a účinná a aby sa rozhodlo spravidla na jedinom pojednávaní. Súd musí procesné úkony vykonávať tak, aby nedochádzalo k porušovaniu práva účastníka na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Prípravou pojednávania podľa § 114 O.s.p. treba rozumieť všetku činnosť sudcu (predsedu senátu) od začiatku konania na súde až do začatia pojednávania vo veci. K procesným úkonom, ktoré je súd povinný vykonať podľa § 114 ods. 2 O.s.p. patrí doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) spolu s prílohami odporcovi (žalovanému) do vlastných rúk na vyjadrenie s uvedením rozhodujúcich skutočností na svoju obranu a označenie dôkazov, ktorých sa dovoľáva, prípadne na predloženie listiny, v súdom určenej lehote. Občiansky súdny poriadok lehotu na vyjadrenie neurčuje, ide o tzv. sudcovskú lehotu, ktorú možno v odôvodnených prípadoch z vážnych dôvodov predĺžiť. V rámci prípravy pojednávania vykoná súd poučenie všetkých účastníkov konania podľa § 120 ods. 4 O.s.p., vrátane tých, ktorí sú zastúpení v konaní právnym zástupcom. Ide prejav koncentračnej zásady a zásady neúplnej apelácie civilného procesu. Ak žalovaný splní povinnosť a k žalobe a k prílohám sa vyjadrí v lehote určenej súdom, súd toto vyjadrenie bez zbytočného odkladu odošle žalobcovi.

Odvolací súd po preskúmaní postupu súdu prvého stupňa konštatuje, že postup tohto súdu zodpovedá všetkým stanoveným procesným podmienkam prípravy pojednávania podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa dňa 23.07.2014 doručil žalobu žalovanému. Vyjadrenie žalovaného došlo súdu prvého stupňa dňa 07.08.2014, ktoré bolo následne dňa 28.08.2014 doručené žalobcovi prostredníctvom právneho zástupcu. Poučenie účastníka konania vrátane poučenia podľa § 120 ods. 4 O.s.p. vykonal súd prvého stupňa spolu s predvolaním na pojednávanie nariadené na deň 17.09.2014, ktoré prevzal právny zástupca žalobcu a žalovaný dňa 23.07.2014.

Právny zástupca žalobcu ani žalobca sa z neúčasti na pojednávaní neospravedlnili. Žalovaný, ktorý sa z neúčasti ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania, odkázal na svoje písomné vyjadrenie vo veci. Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa pri vyššie opísanom procesnom postupe splnil a mal dňa 17.09.2014 splnené všetky procesné povinnosti a podmienky na prejednanie a rozhodnutie veci na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že konanie v tejto veci bolo uznesením Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 7C/113/2012-9 zo dňa 12.10.2012 spojené na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 7C/113/2012. V spojenom konaní rozhodol o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 19NcC/534/2012-14 zo dňa 23.10.2012 tak, že sudca JUDr. Róbert Jankovský nie je vylúčený z prejednávania a rozhodovania tejto veci sp.zn. 7C/113/2012 a toto uznesenie bolo právnenému zástupcovi žalobcu a žalovanému doručené dňa 07.02.2013. Uznesením č. k. 7C/113/2012-43 zo dňa 17.06.2013 vylúčil vec sp. zn. 7C/145/2012 na samostatné konanie. Za nedôvodnú považoval odvolací súd aj námietku žalobcu týkajúcu sa nestrannosti súdu a sudcu a aj s poukazom na vyššie uvedené opätovne zdôrazňuje, že o vznesenej námietke zaujatosti z týchto istých žalobcom tvrdených dôvodov právoplatne rozhodol Krajský súd v Trenčíne ako súd nadriadený a jeho rozhodnutím bol súd prvého stupňa viazaný. Žalobca ani v odvolacom konaní nepredložil žiaden dôkaz o nestrannosti súdu a sudcu, z ktorého by odvolaciemu súdu vznikla povinnosť na dôkaz prihliadať a z neho vychádzať.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku súdu prvého stupňa okrem iného namietal, že nemal možnosť vyjadriť sa k tým tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd vychádzal v rozhodnutí a nemal možnosť vyjadriť ani k dôkazom, ktoré súd vykonal a na ktorých založil toto rozhodnutie, nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov, nemal možnosť sa k nim vyjadriť a sám nemal možnosť navrhnúť dôkazy na podporu svojich protitvrdení. Konceptia spravodlivého súdneho konania zahŕňa aj právo na kontradiktórne konanie, v ktorom musia mať strany možnosť nielen predložiť dôkazy nevyhnutné pre úspešnosť žaloby, ale aj možnosť oboznámiť sa so všetkými predloženými dôkazmi alebo stanoviskami, k týmto sa vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie.

Preskúmaním obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobca mal objektívnu možnosť vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam a dôkazom, ktoré uviedol a navrhol žalovaný v písomnom vyjadrení. Vyjadrenie žalovaného spolu s pripojenými prílohami k vyjadreniu mal právny zástupca vo svojej faktickej

dispozícii od 28.08.2014 už pred začiatkom pojednávania vo veci samej dňa 17.09.2014. V tomto smere tvrdenie žalobcu nie je pravdivé.

Na prejednanie veci nariadil súd prvého stupňa pojednávanie podľa § 115 ods. 1 O.s.p. pri zachovaní lehoty podľa § 115 ods. 2 O.s.p. po splnení procesných povinností podľa § 114 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa vec prejednal a rozhodol bez účasti účastníkov konania a právneho zástupcu žalobcu postupom podľa § 101 ods. 2 O.s.p.. Ustanovenie § 101 ods. 2 O.s.p. umožňuje súdu vec prejednať a rozhodnúť v neprítomnosti účastníka konania alebo jeho právneho zástupcu v prípade splnenia podmienok, ktoré spočívajú v tom, že účastník konania alebo jeho právny zástupca bol na pojednávania riadne predvolaný so zachovaním

5-dňovej lehoty na prípravu pojednávania (§ 115 ods. 2 O.s.p.) a tento účastník konania alebo jeho právny zástupca včas nepožiadali z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania. Tento dôležitý dôvod, pre povahu ktorého sa nemôže pojednávania zúčastniť, sa musí týkať predovšetkým jeho osoby a mal by sa vyznačovať určitou mierou nepredvídateľnosti, mal by byť závažný a svojím rozsahom alebo z iných dôvodov by mal obsahovať dôvodný znak ospravedlnitosti. Dôležitosť dôvodu treba hodnotiť ku všetkým okolnostiam konkrétnej veci aj s prihliadnutím na zásadu hospodárnosti. Odvolací súd konštatuje, že z obsahu predmetného spisu nevyplýva žiadny dôležitý dôvod zrušenia alebo odročenia pojednávania a neúčasti právneho zástupcu žalobcu ako ani žalobcu na tomto pojednávani. Za daného procesného stavu súd prvého stupňa nariadením pojednávania na prejednanie veci samej na deň 17.9.2014 umožnil sporovým stranám zúčastniť sa prejednanie veci vrátane možnosti označiť rozhodné skutočnosti a dôkazy, vyjadriť ku všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali

(§ 123 O.s.p.), vykonať zhrnutie návrhov a vyjadriť sa k dokazovaniu i k právnej stránke veci (§ 118 ods. 4 O.s.p.). Odvolací súd preskúmaním postupu súdu prvého stupňa, s prihliadnutím na všetky okolnosti veci, vyhodnotil postup tohto súdu ako správny, keď mal preukázané, že súd prvého stupňa mal pre prejednanie veci v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu a žalovaného splnené všetky podmienky podľa § 101 ods. 2 O.s.p. Zo skutočností a postupov súdu prvého stupňa v konaní vyplýva, že právo žalobcu na kontradiktórnosť súdneho procesu nebolo porušené. Prejednaním veci v neprítomnosti účastníkov konania súd prvého stupňa neodňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom. Odvolaciu námietku žalobcu o odňatí možnosti konať pred súdom postupom súdu prvého stupňa vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodnú. Nepravdivé je aj tvrdenie právneho zástupcu žalobcu, že nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.

Odvolací súd je toho názoru, že žalobca v konaní nespĺnil dôkaznú povinnosť podľa § 120 ods. 1 O.s.p. V sporových konaniach, ako je aj v danej veci, sa nesplnenie dôkaznej povinnosti prejaví v nepriaznivom meritórnom rozhodnutí pre účastníka, ktorý svoje dôkazné bremeno neunesol. Dôkazné bremeno je procesný inštitút, ktorý spočíva v zodpovednosti účastníka konania za to, že v konaní budú preukázané tie rozhodné skutočnosti, ku ktorým sa dôkazné bremeno viaže. Povinnosť tvrdenia a dôkazná povinnosť závisí od účastníkov konania, ktorí tým vymedzujú predmet dokazovania, teda to čo má byť preukázané. Na preukázanie skutočností, ohľadom ktorých má účastník konania dôkazné bremeno slúži dôkaz, dôkazný prostriedok, realizovaný v procese dokazovania. Vymedzenie okruhu skutočností, ktoré musí účastník uviesť a následne preukázať závisí od hypotézy hmotnoprávnej normy upravujúcej sporný vzťah medzi účastníkmi. Táto norma zároveň určuje rozsah dôkaznej povinnosti a dôkazného bremena. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci má charakter objektívnej zodpovednosti, ktorej podmienkami sú : výkon verejnej moci príslušným orgánom verejnej moci, vznik škody alebo nemajetkovej ujmy poškodenému a príčinná súvislosť medzi nimi. Tieto podmienky musí preukázať poškodený, ktorý znáša dôkazné bremeno o skutočnostiach, ktoré zakladajú objektívnu zodpovednosť štátu.

Právne vzťahy, z ktorých žalobca odvodzoval nároky uplatnené žalobou sú upravené zákonom č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Vychádzajúc z ust. § 3 ods. 1 písm. d/, ods. 2, § 9 ods. 1., ods. 2, § 15 ods. 1 zákona

č. 514/2003 Z. z. predstavuje existencia nesprávneho úradného postupu pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci hypotézu právnej normy. Pokiaľ nesprávny úradný postup existuje nastupuje dispozícia právnej normy predstavujúca zodpovednosť štátu ako zodpovednostného subjektu za škodu, ktorá predstavuje právny následok nesprávneho úradného postupu v podobe sankcie. Dôkazná povinnosť žalobcu spočívala v preukázaní nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Považská Bystrica v konaní sp. zn. 8Er/906/2011. Nesprávny úradný postup žalobca charakterizoval ako nevydanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Na

preukázanie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v nevydaní rozhodnutia exekučným súdom v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov žalobca navrhoval ako dôkaz súdny spis exekučného súdu vedeného medzi oprávneným - žalobcom a povinným L. M. pre vymoženie peňažnej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku povinného vyplývajúceho zo zmluvy o úvere
č. 302000645(EX 12898/2011).

V danom prípade bolo povinnosťou žalobcu preukázať, že nevydanie uznesenia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, je nesprávnym úradným postupom podľa právoplatného rozhodnutia vydaného v inom konaní (sťažnosť u predsedu súdu na podklade sťažnosti na prieťahy, disciplinárne konanie, konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, konanie pred Európskym súdom pre ľudské práva). Žalobca nepreukázal, že prieťahy, o ktorých malo byť rozhodnuté v inom konaní, sú neodôvodnené, boli podstatnou a rozhodujúcou príčinou vzniku škody žalobcu v exekučnom konaní z dôvodu, že jeho pohľadávka sa stala nevymáhateľnou a nevykonateľnou.

Odvolačný súd konštatuje, že v danej veci možno posudzovať nesprávny úradný postup exekučného súdu len z hľadiska plynulosti konania v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, pretože vyslovenie nesprávneho úradného postupu z dôvodu nevydania rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote neprichádza do úvahy. Podľa § 36 ods. 1,2 Exekučného zákona, exekučné konanie začalo v deň podania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie, pričom v čase jeho začatia § 44 ods. 2 Exek. zák. nestanovoval pre prípad, ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, lehotu na zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ani zastavenie exekučného konania. Lehota 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie sa týka prípadu, ak súd nezistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom.

Odvolačné dôvody prezentované žalobcom v odvolaní nemajú oporu v zistenom skutkovom stave ani v právnom posúdení veci súdom prvého stupňa. Odvolačný súd poukazuje na to, že v konaní pred súdom prvého stupňa nebol zistený nesprávny úradný postup.

Odvolačný súd zhodne so súdom prvého stupňa konštatuje, že vykonanie dokazovania znaleckým posudkom č. 1/2014 vypracovaným znaleckým ústavom Ekonomickou univerzitou v Bratislave, nebolo v danom prípade potrebné, pretože v konaní pred súdom bolo preukázané, že nie je daná zodpovednosť štátu podľa citovaných zákonných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. Za splnenia všetkých procesných povinností, ktoré vykonal súd prvého stupňa v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku o konaní, prejednaní a rozhodnutí veci, keď účastníkov riadne poučil o možnosti označiť a predkladať dôkazy a na pojednávaní dňa 17.09.2014 vyhlásil dokazovanie za skončené, odvolačný súd v súlade s § 213 ods. 5 O.s.p. nezistil dôvody na doplnenie dokazovania, pre ktoré nebol daný právny základ žalobcom uplatnených nárokov.

Odvolačný súd poukazuje na to, že niektoré odvolacieho dôvody sa vôbec netýkajú prejednávanej veci, tvrdenia žalobcu nezodpovedajú skutočnému stavu veci a vo vzťahu k prejednávanej veci sú nepravdivé. Je zrejmé, že obsah podaného odvolania vyhotovil právny zástupca žalobcu tak, aby obsah odvolacieho dôvodu takmer vo všetkých prípadoch, v ktorých žalobca uplatnil proti žalovanému na súdoch Slovenskej republiky svoje nároky na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z. z. Uvedené sa prejavuje predovšetkým v námietkach proti procesnému postupu súdu prvého stupňa, keď žalobca napríklad na jednej strane tvrdí, že súd rozhodol bez pojednávania a na druhej strane tvrdí, že pre nariadenie pojednávania vo veci samej nemal súd splnené základné povinnosti a zákonné podmienky, nepravdivé sú aj tvrdenia dodržania povinnosti súdu prvého stupňa podľa § 120 ods. 4 O.s.p. a postupu podľa § 123 O.s.p. ako aj o tom, že súd rozhodol o návrhu na prerušenie konania v meritornom rozhodnutí. V tejto právnej veci žalobca návrh na prerušenie konania vôbec nepodal. Z tohto pohľadu sa obsah odvolania javí bez znalosti konkrétnej procesnej situácie v postupe súdu prvého stupňa v danej veci.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolačný súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p. Žalovanému ako úspešnému účastníkovi by patrila náhrada trov odvolacieho konania. Žalovaný si trovy odvolacieho konania neuplatnil. Preto odvolačný súd žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.